Prima instanță: Judecătoria Chișinău (sediul Centru) judecător: Holban Vladislav
Dosarul nr. 2a-2992/24
2-22163015-02-2a-24072024

D E C I Z I E
Colegiul Civil, comercial şi de contencios administrativ
al Curţii de Apel Centru

15 aprilie 2025
Instanța compusă din:
Președintele ședinței, judecătorul Ruxanda Pulbere
Judecători Roman Pascari și Ala Malîi

examinînd în procedură scrisă, fără dezbateri publice, în lipsa participanților la proces, cererea de apel declarată de avocatul Aureliu Scorțescu în interesele CA „Asterra Grup" SA împotriva hotărârii Judecătoriei Chișinău (sediul Centru) din 11 martie 2024, în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de CA „Asterra Grup" SA împotriva Carolinei Timotin, cu privire la repararea prejudiciului în ordine de regres,-

c o n s t a t ă :

Pretențiile reclamantului:

La data de 08 noiembrie 2022, reclamanta „Asterra Grup" SA, a depus cerere de chemare în judecată împotriva lui Timotin Carolina cu privire la încasarea în ordine de regres a pagubei materiale și a cheltuielilor de judecată.

În motivarea acțiunii reclamanta a indicat că, în fapt, la data de 12 august 2022 de către Timotin Carolina, care aflîndu-se la volanul automobilului Mercedes E200 NGT nr. î/s *****, a fost comis accidentul rutier în rezultatul căruia a fost deteriorat automobilului Mercedes CLK200 nr. î/s *****.

Susține partea reclamantă că, vinovat de comiterea accidentului rutier a fost recunoscut Timotin Carolina. Timotin Carolina avea asigurare RCA emisă de CA ''Asterra Grup" SA, fiind valabilă la data producerii accidentului rutier. În urma adresării persoanei păgubite a fost deschis dosarul de daune nr. *****

Menționează că, Timotin Carolina nu deţinea un permis de conducere valabil pe teritoriul Republicii Moldova. La dosarul de daune şi procesul-verbal cu privire la contravenţie a fost prezentat permisul de conducere pe numele Stratu Carolina. Persoana păgubită a depus cerere către CA ''Asterra Grup" SA privind

despăgubirea de asigurare. Ulterior a fost întocmit procesul-verbal de constatare a pagubelor la autovehicule.

Astfel, în urma evaluării mărimea despăgubirii a fost stabilită în suma de 16970,00 lei.

Solicită reclamanta a încasa în ordine de regres din contul pârâtei în beneficiul CA „Asterra Grup" SA suma de 16970,00 lei cu titlu de prejudiciu, 8000,00 lei cu titlu de asistenţă juridică şi sumă de 510,00 lei titlu de taxa de stat.

Poziția instanței de fond:

Prin hotărârea Judecătoriei Chișinău (sediul Centru) din 11 martie 2024, s-a respins cererea de chemare în judecată depusă de CA „Asterra Grup" SA împotriva Carolinei Timotin, cu privire la repararea prejudiciului în ordine de regres, drept neîntemeiată.

Solicitarea apelantului:

Nefiind de acord cu hotărârea Judecătoriei Chișinău (sediul Centru) din 11 martie 2024, la data de 25 martie 2024, avocatul Aureliu Scorțescu acționând în interesele CA „Asterra Grup" SA a declarat apel împotriva acesteia, solicitând casarea hotărârii primei instanțe, cu emiterea în unei noi hotărîri de admitere a pretențiilor reclamantului.

Argumentele participanților la proces:

În motivarea cererii de apel a indicat apelantul CA „Asterra Grup" SA circumstanțe de fapt și de drept similare celor expuse în cererea de chemare în judecată, indicând suplimentar că hotărârea primei instanțe este una nefondată.

Cu referire la constatarea instanței de judecată, care se referă la faptul, că CA „Asterra Grup" SA la momentul încheierii contractului de asigurare, nu a prezentat obiecții privind actele prezentate de pârâtă, în special cu referire la permisul de conducere, apelantul a făcut trimitere la art. 8 alin. (1) din Legea nr.414 din 22.12.2006, astfel consideră că, instanța de judecată a constatat eronat faptul dat ne bazându-se pe Legea nr. 414 din 22.12.2006, or atare obligație al asiguratorului nu există.

Menționează apelantul că, în ceea ce privește concluzia că nu există nici o probă care să demonstreze că intimatul a condus mijlocul de transport cu încălcarea regulilor privind permisul de conducere sau în lipsa acestuia, încălcarea regulilor privind permisul de conducere la conducerea mijlocului de transport de către pârâtă sunt expres prevăzute în pct. 42 Regulamentul cu privire la permisul de conducere, organizarea și desfășurarea examenului pentru obținerea permisului de conducere și condițiile de admitere la traficul rutier.

Indică că, referitor la concluzia instanței ce ține de lipsa permisului de

conducere, acest fapt nu a fost pus în discuție de către partea apelantă în cadrul acțiunii civile inițiate, deoarece, nimeni nu a contestat faptul că pârâta la data producerii accidentului rutier nu deținea permis de conducere.

Relevă că, asupra concluziei instanței că intimata nu a fost atrasă la răspundere conform Regulamentului circulației rutiere, atragerea la răspundere are loc potrivit articolului 231 Cod contravențional.

În atare situație, apelantul avea dreptul legal să acționeze intimata în ordine de regres, deja pe temeiul prevederile art. 29 lit. c) al Legii 414. La caz, acțiunea a fost înaintată în ordine de regres cu privire la încălcarea regulilor cu privire la permisul de conducere și anume Regulamentului cu privire la permisul de conducere, pct. 21, fapt ce legiuitorul îi oferă dreptul să înainteze în ordine de regres intimatul conform art. 29 lit. c) al Legii 414 din 22.12.2006.

Termenul de declarare a apelului:

În conformitate cu prevederile art. 362 alin. (1) CPC, termenul de declarare a apelului este de 30 de zile de la data pronunțării dispozitivului hotărîrii, dacă legea nu prevede altfel.

Din materialele cauzei rezultă că, dispozitivul hotărârii instanței de fond a fost pronunțat public la 11 martie 2024, iar CA „Asterra Grup" SA a declarat apel la data de 25 martie 2024. Astfel Colegiul constată că apelul este depus în interiorul termenului legal.

Aprecierea instanței de apel:

În conformitate cu art. 385 alin. (1) lit. a) Codul de procedură civilă, instanța de apel, după ce judecă apelul, este în drept să respingă apelul și să mențină hotărârea primei instanțe.

Potrivit dispozițiilor art. 118 alin.(1) CPC, fiecare parte trebuie să dovedească circumstanțele pe care le invocă drept temei al pretențiilor și obiecțiilor sale dacă legea nu dispune altfel.

Articolul 130 alin.(1) CPC statuează că instanța judecătorească apreciază probele după intima ei convingere, bazată pe cercetarea multe aspectual, completă, nepărtinitoare și nemijlocită a tuturor probelor din dosar în ansamblul și interconexiunea lor, călăuzindu-se de lege.

În temeiul art. 240 alin.(1) CPC, la deliberarea hotărîrii, instanța judecătorească apreciază probele, determină circumstanțele care au importanță pentru soluționarea cauzelor, care au fost sau nu stabilite, caracterul raportului juridic dintre părți, legea aplicabilă soluționării cauzei și admisibilitatea acțiunii.

În conformitate cu prevederile art. 276^2 Cod de procedură civilă, dacă valoarea cererii în cauzele de încasare a unei sume de bani nu depășește 10 salarii medii pe economie prognozate la data sesizării instanței, fără a se lua în

considerare dobînzile, penalitățile, cheltuielile de judecată și alte venituri accesorii, această cerere se examinează ca cerere cu valoare redusă. Procedura reglementată de prezentul capitol nu se aplică în materie fiscală, vamală sau în cazul răspunderii pentru prejudiciul cauzat de o autoritate publică ori de o persoană cu funcție de răspundere și al răspunderii statului pentru prejudiciul cauzat prin acțiunile ilegale ale organelor de urmărire penală, ale procuraturii sau ale instanțelor de judecată, precum și în cazul litigiilor cu privire la drepturile nepatrimoniale. Dispozițiile prezentului cod privind procedura contencioasă se aplică la examinarea cererilor cu valoare redusă în măsura în care dispozițiile prezentului capitol nu prevăd altfel.

Potrivit prevederilor art. 276^3 Cod de procedură civilă, procedura cu privire la cererile cu valoare redusă este scrisă. Judecătorul poate dispune citarea participanților la proces dacă apreciază acest fapt ca fiind necesar sau dacă admite solicitarea uneia dintre părți de a examina cererea în ședință publică. Judecătorul poate să respingă o astfel de solicitare în cazul în care consideră că, ținând cont de împrejurările cauzei, nu sânt necesare dezbateri publice. Respingerea se dispune printr-o încheiere motivată care poate fi atacată odată cu fondul. În termen de 30 de zile de la comunicarea cererii de chemare în judecată și a înscrisurilor anexate, inclusiv în cazul comunicării prin intermediul Programului integrat de gestionare a dosarelor, pârâtul prezintă instanței judecătorești și reclamantului o referință, precum și copii de pe înscrisurile necesare. Pârâtul poate depune o cerere reconvențională în condițiile art. art. 172 și 173 Cod de procedură civilă, doar dacă valoarea acțiunii reconvenționale nu depășește valoarea admisibilă și condițiile legale de exercitare a cererii inițiale cu valoare redusă. Dacă din materialele cauzei rezultă că cererea nu poate fi examinată în ordinea stabilită pentru cererile cu valoare redusă, judecătorul, prin încheiere motivată care poate fi atacată odată cu fondul, dispune examinarea cauzei în ordine generală. În acest caz, prevederile prezentului capitol sânt inaplicabile.

Totodată, potrivit prevederilor art. 276/4 Cod de procedură civilă, instanța soluționează cauza și adoptă dispozitivul hotărîrii într-un termen de cel mult 6 luni de la data depunerii cererii. Dacă, după ce i s-au comunicat cererea de chemare în judecată și înscrisurile anexate, pîrîtul nu depune referință, soluționarea cererii se face în baza materialelor anexate la dosar. Hotărîrea judecătorească adoptată se publică pe pagina web a instanței judecătorești și se comunică participanților la proces, inclusiv prin intermediul Programului integrat de gestionare a dosarelor. Hotărîrea judecătorească poate fi atacată cu apel, care se examinează în condițiile prezentului cod. Deciziile instanței de apel nu se supun recursului, fiind definitive și irevocabile de la pronunțare. Instanța de apel examinează cererea de apel în procedură scrisă sau cu citarea participanților la proces, prevederile art. 276^3 fiind aplicabile corespunzător.

În conformitate cu art. 373 alin. alin. (1) și (2) CPC, instanța de apel verifică,

în limitele cererii de apel, ale referințelor și obiecțiilor înaintate, legalitatea și temeinicia hotărârii atacate în ceea ce privește constatarea circumstanțelor de fapt și aplicarea legii în primă instanță.

În limitele apelului, instanța de apel verifică circumstanțele și raporturile juridice stabilite în hotărârea primei instanțe, precum și cele care nu au fost stabilite, dar care au importanță pentru soluționarea cauzei, apreciază probele din dosar și cele prezentate suplimentar în instanță de apel de către participanții la proces.

Astfel, instanța de apel, verificând legalitatea și temeinicia hotărârii primei instanțe, constată că aceasta urmează a fi menținută, ori concluziile primei instanțe, expuse în hotărâre, sunt în corespundere cu circumstanțele cauzei și normele de drept material au fost aplicate corect.

Circumstanțele de fapt ale cauzei:

Din materialele cauzei rezultă că, la data de 12 august 2022 Timotin Carolina, aflîndu-se la volanul automobilului Mercedes E200 NGT nr. î/s *****, a fost comis accidentul rutier în rezultatul căruia a fost deteriorat automobilului Mercedes CLK200 nr. î/s *****.

La fel din materialele cauzei rezultă că, vinovat de comiterea accidentului rutier a fost recunoscută Timotin Carolina. Timotin Carolina avea asigurare RCA emisă de CA ’’Asterra Grup” SA, fiind valabilă la data producerii accidentului rutier. În urma adresării persoanei păgubite a fost deschis dosarul de daune nr. *****.

În urma evaluării mărimea despăgubirii a fost stabilită în sumă de 16970,00 lei, care a fost achitată prin ordinul de plată nr. 182 din 21 septembrie 2022, de către CA ’’Asterra Grup” SA.

La fel din probatoriul administrat s-a constatat că, Timotin Carolina deţine permis de conducere emis la data de 15 august 2006 cu nr. 065413995, permis care nu a fost anulat fiind valabil la data producerii accidentului.

La data de 27 septembrie 2022, în adresa Timotin Carolinei, a fost expediată o pretenție prin care i s-a solicitat rambursarea sumei de 16970,00 lei în contul CA ’’Asterra Grup” SA. Conform avizului de recepție anexat la dosar, rezultă că intimata Timotin Carolina nu a recepționat pretenția respectivă.

Conform art.1822 alin. (1) Cod civil, prin contract de asigurare, o parte (contractantul asigurării) se obligă să plătească celeilalte părți (asigurător) prima de asigurare, iar asigurătorul se obligă să plătească asiguratului, beneficiarului asigurării sau, după caz, terțului păgubit o prestație bănească (indemnizație ori despăgubire de asigurare) la producerea cazului asigurat în interiorul perioadei de asigurare.

Potrivit art. 1856 alin. (1) Cod civil, (1) asigurătorul care a plătit despăgubirea

de asigurare, precum și eventualele cheltuieli de diminuare a prejudiciului, se subrogă, în limitele acestei sume, în dreptul la repararea prejudiciului față de terțul căruia îi revine obligația să repare prejudiciul cauzat, dacă legea sau contractul nu prevede altfel.

Conform prevederilor art. 2024 alin. (1) Cod civil, persoana care a reparat prejudiciul cauzat de o altă persoană are dreptul la o acțiune de regres împotriva acesteia în mărimea despăgubirii plătite persoanei vătămate dacă legea sau contractul nu prevede altfel.

Conform art.29 lit. c) Legea nr.414 din 22.12.2006, asigurătorul are dreptul să înainteze acțiune de regres persoanei răspunzătoare de producerea pagubelor atunci când persoana răspunzătoare de producerea accidentului conducea autovehiculul fără permis de conducere, cu încălcarea regulilor privind permisul de conducere, sau în decursul termenului de aplicare a măsurii de siguranță privind ridicarea provizorie a permisului de conducere.

Potrivit pct. 42 Regulamentul cu privire la permisul de conducere, organizarea și desfășurarea examenului pentru obținerea permisului de conducere și condițiile de admitere la traficul rutier (în vigoare la momentul producerii accidentului rutier), la schimbarea oricăror date înscrise în permisul de conducere sau la expirarea termenului de valabilitate al acestuia, titularul este obligat să solicite eliberarea unui nou permis de conducere.

Prima instanță a ajuns la concluzia de respingere a pretenției CA „Asterra Grup" SA, constatându-se că la caz nu sunt întrunite condițiile privind încasarea în ordine de regres al despăgubirii de asigurare.

Verificând legalitatea și temeinicia hotărârii atacate prin prisma argumentelor invocate în apel și, raportându-le la suportul probatoriu, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții de Apel Chișinău constată că soluția fondului este justă, fiind bazată pe interpretarea și aplicarea corectă a dispozițiilor legale, precum și pe cercetarea obiectivă a suportului probatoriu, situație ce impune menținerea actului judecătoresc contestat.

Colegiul civil observă că dispozițiile art. 29 lit. c) din Legea nr. 414/2006 au caracter sancționator și constituie o excepție de la principiul general al acoperirii daunelor prin asigurarea obligatorie. Prin urmare, această normă trebuie interpretată și aplicată în mod restrictiv, și anume în situațiile în care persoana: nu deține deloc permis, conduce un vehicul pentru o categorie pentru care nu este autorizată sau se află în perioada de suspendare ori ridicare a permisului.

Conducerea cu un permis aflat în termen de valabilitate, dar care nu reflectă datele actuale de identitate ale titularului, nu echivalează cu inexistența sau nevalabilitatea permisului. Aceasta constituie o încălcare formală a obligației administrative de actualizare a documentului, dar nu înlătură dreptul material al persoanei de a conduce.

Regulamentul privind permisul de conducere instituie doar o obligație de ordin administrativ, nerespectarea căreia poate atrage răspunderea contravențională, însă nu poate fi extinsă ca temei pentru a lipsi șoferul de protecția conferită de asigurarea RCA și pentru a legitima regresul asigurătorului.

Prin urmare, Colegiul civil conchide că simpla nesolicitare a unui nou permis după schimbarea numelui nu constituie temei pentru o acțiune în regres a asigurătorului, întrucât titularul poseda permis valabil, corespunzător categoriei vehiculului, iar dreptul său de a conduce nu era suspendat sau retras.

Având în vedere cele expuse, Curtea notează că prima instanță corect a constatat că, deși intimata/pârâta Carolina Timotin a fost declarată persoana vinovată de producerea accidentului rutier, la momentul producerii accidentului aceasta nu a condus mijlocul de transport cu încălcarea regulilor privind permisul de conducere, or, intimata Timotin Carolina, deţinea permis de conducere emis la data de 15 august 2006 cu nr. 065413995, permis care nu a fost anulat, fiind valabil la data producerii accidentului.

Colegiul civil respinge argumentele apelantului potrivit cărora în speță ar fi incidentă ipoteza *„conducerii cu încălcarea regulilor privind permisul de conducere”,* subliniind că intimata poseda permis de conducere valabil la data producerii accidentului rutier, corespunzător categoriei vehiculului condus. Faptul că permisul nu reflecta numele actual al acesteia, ca urmare a schimbării stării civile, nu înlătură validitatea dreptului conferit și nu echivalează cu lipsa permisului de conducere ori cu conducerea unui vehicul în afara categoriei pentru care titularul este autorizat.

Or, după cum a fost reținut supra, dreptul de regres al asigurătorului este o excepție de la principiul protecției terțului păgubit și, prin urmare, trebuie interpretat restrictiv, nu extensiv.

Această concluzie se confirmă și de faptul că, la instrumentarea dosarului contravențional întocmit în legătură cu accidentul rutier, intimata nu a fost sancționată pentru conducerea cu permis neactualizat, ceea ce demonstrează că autoritatea competentă nu a calificat situația drept contravenție rutieră.

Colegiul observă că în jurisprudența sa recentă a dat o altă interpretare dispozițiilor art. 29 lit. c) din Legea nr. 414/2006, apreciind că orice încălcare a regulilor privind permisul constituie temei de regres.

Însă, Colegiul reține că această abordare trebuie reconsiderată: dreptul de regres, fiind o normă de excepție, care se aplică doar cazurilor expres enumerate de lege și nu poate fi extins la simple contravenții formale care nu afectează dreptul material de a conduce și nu au legătură de cauzalitate cu accidentul.

În consecință, instanța optează pentru interpretarea restrictivă, conform principiului proporționalității și jurisprudenței CSJ privind aplicarea normelor de regres.

Prin urmare, reieșind din cele expuse, Colegiul Civil constată că, la judecarea cauzei, prima instanță a constatat și elucidat pe deplin circumstanțele importante pentru soluționarea cauzei, a interpretat și aplicat corect normele de drept material și procedural cu pronunțarea unei hotărâri legale și întemeiate pe circumstanțele de fapt constatate prin probe pertinente și concludente, astfel Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții de Apel Centru ajunge la concluzia de a respinge apelul declarat de CA „Asterra Grup" SA și a menține hotărârea primei instanțe.

În conformitate cu art. 276^4, 385 lit.a), art. 389-390 Cod de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ,

d e c i d e:

Se respinge cererea de apel declarată de avocatul Aureliu Scorțescu în interesele CA „Asterra Grup" SA.

Se menține hotărîrea Judecătoriei Chişinău (sediul Centru) din 11 martie 2024, în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de CA „Asterra Grup" SA împotriva Carolinei Timotin, cu privire la repararea prejudiciului în ordine de regres.

Decizia nu se supune recursului, fiind definitivă și irevocabilă la data pronunțării.

Președintele ședinței, Ruxanda Pulbere

judecătorul

Judecătorii Roman Pascari

Ala Malîi